

En tryggere verden uten atomvåpen

Dette er visjonen til Norske leger mot atomvåpen (NLA) som er den nasjonale avdelingen av International Physicians for the Prevention of Nuclear War (IPPNW).

– NLA er en yrkesspesifikk fredsorganisasjon som jobber for kjernefysisk nedrustning og reduksjon av atomkrigsfaren, sier Tordis Sørensen Høifødt, organisasjonens leder. NLA er åpen for leger og medisinstudenter og har i dag ca. 800 legedemedlemmer og 120 studentmedlemmer. Studentgruppene spiller en vesentlig rolle for foreningens drift og fremtid. Det er studentgrupper ved alle de fire medisinske fakultetene.

– Enhver bruk av atomvåpen vil være en katastrofe der helsevesenet har lite eller ingenting å stille opp med. Det eneste rasjonelle tiltaket ligger i forebygging. Informasjon om de medisinske virkningene av atomvåpen står her sentralt. IPPNW ble i 1985 belønnet med Nobels fredspris for sitt opplysningsarbeid. NLA arbeider etter samme prinsipp og deltar aktivt i IPPNWs *Physicians' Campaign for a Nuclear-Free Century* som tar sikte på økt informasjon til publikum og beslutningstakere. En integrert del av denne virksomheten er de årlige dialogseminarene med beslutningstakere på høyt politisk nivå i NATO og atomvåpenlandenes hovedsteder, der også NLA er aktivt med, sier Sørensen Høifødt.

Ikke-spredningsavtalen (NPT)

NLA er tilsluttet Norges Fredsråd og samarbeider spesielt med Den norske Pugwash-komité og Nei til atomvåpen. For tiden er det den femårige tilsynskonferansen for Ikke-spredningsavtalen i New York i mai som står i fokus. Ikke-spredningsavtalen har som mål å hindre atomkrig. Den trådte i kraft i 1970 og bygger på en enkel logikk: De landene som har atomvåpen forplikter seg til å ruste ned mot at de øvrige avstår fra å skaffe seg atomvåpen.

– Nedrustning og ikke-spredning henger derfor nær sammen, sier Kjersti Johnsrud, nestleder i NLA. – Fordi atomvåpenlandene ikke har overholdt sin del av avtalen om atomnedrustning, er det stor fare for at avtalen skal bryte sammen og atomvåpen spres til mange land og ikke-statlige terrorister med de enorme farene dette vil innebære. De tre organisasjonene samarbeider derfor aktivt for å påvirke norske myndigheter til å stå på for en reell atomnedrustning under tilsynskonferansen, sier hun.

Fordi politikere på høyt nivå ikke lykkes i å løse floken, har borgermesteren i Hiroshima gått i spissen for å engasjere ordførere verden over i kampen mot atom-

Bjørn Hilt, Rune Dahl, Kjersti Johnsrud og leder Tordis Sørensen Høifødt er sterkt engasjert i arbeidet for kjernefysisk nedrustning. Foto Lise B. Johannessen

våpen, i første omgang ved å møte opp på tilsynskonferansen i New York i mai.

– I samarbeid med Nei til atomvåpen forsøker vi å få flest mulig norske ordførere til å slutte seg til dette prosjektet, kalt *Mayors for peace*, sier Sørensen Høifødt.

– Det er i år 60 år siden Hiroshima-bomben. I den anledning ønsker vi å arrangere en konferanse der hovedtemaet skal være sammenhengen mellom helse og fred, sier Bjørn Hilt, tidligere leder av NLA og nå europeisk visepresident i IPPNW. Vold, krig, uhelse, effekter av atomvåpen, tortur og menneskerettigheter må berøres på konferansen, som vi håper å kunne arrangere til høsten, sier han.

Studentprosjekter

– Studentgruppene arbeider blant annet med å styrke undervisningen for helsepersonell om sammenhengen mellom menneskerettigheter, fred, og helse, og implementeringen av disse temaene i de medisinske studieplaner, sier Rune Dahl som er med i studentgruppen i Oslo. Studentene deltar også i internasjonalt studentsamarbeid. I 2001 vokste det frem et *Nuclear Weapons Inheritance Project* som tar sikte på å styrke nedrustningstanken blant studenter, særlig i atomvåpenstatene, og dermed også blant fremtidens beslutningstakere i disse landene, sier han. De nordiske studentene er særlig aktive i dette prosjektet.

Les mer om Norske leger mot atomvåpen på: www.legermotatomvapen.no

Lise B. Johannessen

lise.berit.johannessen@legeforeningen.no
Avdeling for informasjon og helsepolitikk

Master i telemedisin

Fra høsten 2005 tar Universitetet i Tromsø (UiTø) opp sine aller første studenter på masterprogrammet i telemedisin og e-helse. – Studiet er det første i sitt slag i Norge og blir tilbudt i nært samarbeid med Nasjonalt senter for telemedisin (NST), skriver universitetet på sine nettsider. Programmet har vært planlagt i flere år, og er blitt betegnet som et prestisjestudium for UiTø. 20 studenter tas opp i første kull.

Studiet retter seg mot personer som har mellomfag, bachelor eller tilsvarende innenfor teknologi eller helse som grunnutdanning. Fullført og bestått studium gir graden «Master of Science in Telemedicine and E-health». Søknadsfrist er 15. april. Les mer: <http://uit.no/nyheter/tromsoflaket/2061>

Rammekonvensjon om forebygging av tobakkskader

Verdens helseorganisasjons (WHO) rammekonvensjon om forebygging av tobakkskader trådte i kraft 27. februar i år.

– Dette er en milepæl i arbeidet for internasjonal forebygging av tobakkskader, og et viktig redskap i kampen mot røyking som er vår tids største enkeltårsak til for tidlig sykdom og død, sier Hans Kristian Bakke, Legeforeningens president.

Formålet med konvensjonen er å beskytte verdens befolkning mot følgene av tobakksbruk og eksponering for tobakksrøyk ved å stille til rådighet et rammeverk for forebyggingstiltak. Konvensjonen omfatter blant annet temaer som forbud mot tobakksreklame, krav til advarselmerking på tobakkspakkene, tobakksavgifter og viktigheten av helhetlige tobakksforebyggingsprogrammer.

Initiativet til konvensjonen ble tatt av Gro Harlem Brundtland i 1999, og var en av hennes merkesaker som generaldirektør i WHO. 57 land, deriblant Norge, har nå ratifisert og dermed forpliktet seg til avtalen. Les hele konvensjonen: www.tobakk.no/pub/Rammekonvensjon.pdf

Ny redaktør i Ylf-forum

Yngre legers forenings medlemsblad, Ylf-forum, har fått ny redaktør. Dag T. Hanoa overtok for Johan Berner ved årsskiftet. Johan Berner sier i sin avsluttende epilog at bladet nå fremstår som økonomisk høyst levedyktig, og at utfordringen fremover blir å lage et mer interessant og penere blad; kort sagt en bedre avis!

Les mer: www.legeforeningen.no/index.gan?id=4151

Uverdige ansettelsesvilkår

Stortingsflertallet vil at ansatte ved universiteter og høyskoler skal kunne gå midlertidig ansatt i inntil tolv år. Dette er uverdige, mener Akademikerne.

Les hele saken på: www.akademikerne.no/default.asp?V_ITEM_ID=596